

DUYURU

DUYURU: 01.11.2017/52

YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN KULLANILMASI MECBURİYETİ İLE İLGİLİ 483 SERİ NO.LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ

30.09.2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **“483 seri no.lu Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği”** ile, yeni nesil ödeme kaydedici cihaz (Yeni Nesil ÖKC) kullanma mecburiyeti getirilen mükelleflerin bu cihazları kullanma mecburiyeti koşullarının yeniden belirlenmesi ve bu mükelleflerce gerçekleştirilen perakende mal ve hizmet satışlarına ilişkin ÖKC’lerden düzenlenen fişlere ait mali bilgilerin Gelir İdaresi Başkanlığı’na elektronik ortamda bildirilme usulüne ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, 426 seri no.lu VUK Genel Tebliği ile perakende olarak mal satışında veya hizmet ifasında bulunan birinci ve ikinci sınıf tüccarların fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde kullandıkları ödeme kaydedici cihazların (ÖKC) yerine, kademeli bir geçiş takvimi çerçevesinde “Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz” (Yeni Nesil ÖKC) kullanma mecburiyeti getirilmiştir.

Öngörülen kademeli geçiş takvimine göre;

- ◆ Faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlar Yeni Nesil ÖKC’lerden EFT-POS özellikli cihazları 01.10.2013 tarihinden itibaren,
- ◆ Yol kenarı otopark hizmeti veren mükellefler Yeni Nesil ÖKC’lerden EFT-POS özelliği olan cihazları 01.10.2013 tarihinden itibaren,
- ◆ Yukarıdakiler dışında kalan mükelleflerden 2014 yılı satışları veya gayri safi iş hasılatı;
 - ✓ 1 milyon TL’yi aşan mükellefler 01.04.2016
 - ✓ 1 milyon TL’den 500 Bin TL’ye kadar olan mükellefler 01.07.2016
 - ✓ 500 Bin TL ile 150 Bin TL arasında olan mükellefler 01.10.2016
 - ✓ 150 Bin TL’den az olan mükellefler 01.01.2018 tarihinden itibaren,
- ◆ "Bilgisayar Bağlantılı Ödeme Kaydedici Cihazları" kullanan mükellefler 01.01.2018 tarihinden itibaren,
- ◆ 01.01.2015 ile 31.12.2015 tarihleri arasında işe başlayan mükellefler 01.01.2017 tarihinden itibaren,
- ◆ 01.01.2016 tarihinden sonra işe başlayacak mükellefler işe başlama tarihinden itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikle yörelerde 60 gün) içinde

eski nesil cihazlar yerine Yeni Nesil ÖKC’leri kullanmak zorundadır.

İşbu Duyuru konusu 483 seri no.lu VUK Genel Tebliği'nde yer alan düzenlemeler özetle aşağıdaki gibidir.

I. MEVCUT ESKİ NESİL ÖKC'LERİ MALİ HAFIZALARI DOLUNCAYA KADAR KULLANMA İMKANI GETİRİLEN MÜKELLEFLER

Yeni Nesil ÖKC kullanma mecburiyeti getirilen mükelleflerden; aynı veya şube şeklindeki işyerlerinde çok sayıda ödeme kaydedici cihazı kurumsal satış veya muhasebe yazılım sistemleri ve değişik çevre birimleri (barkod sistemleri, banka vb. kuruluşlara -ödeme kuruluşları, elektronik para kuruluşları, yemek kartı kuruluşları, belediye yardım kuruluşları vb. diğer kuruluşlar dahil- ait EFT-POS cihazları ile diğer çevre birimleri) ile birlikte ve entegre bir yapıda kullanan, 30.09.2017 itibariyle aşağıdaki **üç şarttan en az ikisini sağlayan ve toplam 20 üzeri ÖKC'ye sahip olan mükellefler**, işletmelerindeki mevcut eski nesil ÖKC'leri cihazın ilk alış faturasının düzenlendiği tarihten itibaren **10 yılı geçmemek üzere** mali hafızaları doluncaya kadar kullanabileceklerdir:

- ◆ 2016 yılı satışları veya gayri safi iş hasılatı toplamının 10 milyon TL'yi aşması,
- ◆ 2016 yılı bilanço aktif toplamının 10 milyon TL'yi aşması,
- ◆ 2016 yılı bilanço öz sermaye veya öz kaynak toplamının 1 milyon TL'yi aşması.

Bu imkândan yararlanacak mükellefler, söz konusu cihazların mali hafızalarının dolması veya cihazın ilk alış faturasının düzenlendiği tarihten itibaren 10 yıllık sürenin geçmesi halinde, eski cihazları mali hafıza değişimine tabi tutmaksızın hurdaya ayırmak ve yerlerine Yeni Nesil ÖKC satın alarak kullanmaya başlamak mecburiyetindedir.

Mevcut eski nesil ÖKC'lerini 10 yılı geçmemek üzere mali hafızaları doluncaya kadar kullanmaya devam edebilecek mükellefler, 30.09.2017 tarihinden önce kullanmaya başladıkları Yeni Nesil ÖKC'lerini, ÖKC fişlerinin veya fatura bilgi fişlerinin (matbu fatura, e-Fatura veya e-Arşiv Fatura bilgi fişleri) düzenlenmesi işleminde kullanmaya devam edeceklerdir.

Birleşme, devir, bölünme, hisse değişimi, nevi değişikliği ile ferdi bir işletmenin aktif ve pasifi ile kül halinde devri ile ferdi bir işletmenin sahibinin ölümü halinde kanuni mirasçıları tarafından işletmenin faaliyetine devam olunması halleri haricinde, eski nesil ÖKC'lerin devri mümkün değildir.

10 yıllık sürenin 30.06.2018 tarihinden önce dolması halinde, söz konusu cihazların Yeni Nesil ÖKC ile değişim zorunluluğu 01.07.2018 tarihi itibariyle başlayacak olup, bu tarihten önce söz konusu eski nesil cihazların Yeni Nesil ÖKC'ler ile değiştirilmesi gerekli olmayacaktır.

II. MEVCUT ESKİ NESİL ÖKC'LERİN MALİ HAFIZALARI DOLUNCAYA KADAR KULLANILABİLMESİNİN ŞARTLARI

Yukarıdaki şartları sağlayan mükelleflerin, işletmelerindeki mevcut eski nesil ÖKC'leri mali hafızaları doluncaya kadar kullanmaya devam edebilmeleri için aşağıda belirtilen **şartların tamamını sağlamaları gerekmektedir:**

- 01.01.2018 tarihinden önce, e-fatura ve e-arşiv fatura uygulamalarına geçerek faturalarını e-fatura ve/veya e-arşiv fatura olarak düzenlemeleri,
- 01.01.2018 tarihinden önce, perakende mal satışı ve hizmet ifalarına ilişkin olarak 01.01.2018 tarihinden itibaren düzenlenecek ÖKC fişlerine (perakende satış fişleri dahil) ait günlük mali bilgileri ihtiva eden elektronik raporu hazırlamak ve GİB bilgi sistemine e-arşiv uygulaması aracılığı ile elektronik ortamda bildirebilecek teknik alt yapıyı tesis etmeleri,
- 01.01.2018 tarihinden önce, başvuru usul ve esasları (www.efatura.gov.tr) internet adresinde yayınlanan başvuru kılavuzuna göre Gelir İdaresi Başkanlığı'na (GİB) elektronik ortamda başvurmaları,
- 01.07.2018 tarihine kadar, perakende mal satışı ve hizmet ifalarına yönelik olarak ÖKC'lerinden düzenlenen ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarına ait ilgili bilgileri (www.efatura.gov.tr) internet adresinde yayınlanacak "*Perakende Mal Satışları ile Hizmet İfalarına İlişkin Mali Rapor Bildirim Kılavuzu*"nda yapılan açıklamalara uygun olarak, güvenli veri depolama ve sorgulama sistemlerinde muhafaza etmeleri, GİB'in erişimine sunacak alt yapıyı tesis etmeleri veya bir dış hizmet sağlayıcı tarafından bu niteliklere haiz olarak oluşturulan alt yapı hizmetinden yararlanmaları.

III. PERAKENDE MAL SATIŞLARI İLE HİZMET İFALARINA İLİŞKİN BİLGİLERİN GİB'E BİLDİRİLME USULÜ

Eski ÖKC'lerini 10 yılı geçmemek üzere kullanabilecek mükellefler, 01.07.2018 tarihinden itibaren ÖKC'lerden gerçekleştirilen satışlara ilişkin ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarında yer alan mali bilgileri "*Perakende Mal Satışları ile Hizmet İfalarına İlişkin Mali Rapor*" adı altında, (www.efatura.gov.tr) internet adresinde yayınlanan, "*Perakende Mal Satışları ile Hizmet İfalarına İlişkin Mali Rapor Bildirim Kılavuzu*"nda belirtilen format ve standartta GİB tarafından belirlenen dönemler (günlük, haftalık veya aylık) itibariyle hazırlayacaktır. Bu raporu gerçek kişiler için elektronik imza veya mali mühür ile tüzel kişiler için ise mali mühür ile onaylayarak GİB tarafından belirlenen süreler içinde e-arşiv uygulaması aracılığıyla GİB bilgi sistemine elektronik ortamda bildirmek zorundadır.

Perakende mal satışları ile hizmet ifalarına ilişkin olarak düzenlenen ÖKC fişlerine ait elektronik ortamda hazırlanıp GİB'e iletilecek söz konusu mali rapor içeriğinde, düzenlenen e-fatura ve e-arşiv faturalara ait mali bilgilere (söz konusu fatura bilgilerinin bu uygulamaların işleyişi gereği GİB bilgi sistemlerinde yer alması nedeniyle) yer verilmeyecektir.

Mükellefler, elektronik ortamda hazırlayıp GİB'e iletecekleri mali rapor içeriğinde, kullanmakta oldukları ÖKC'lerden (Yeni Nesil ÖKC'ler dahil) düzenlenen günlük kapanış (Z) raporlarına ait mali bilgilere yer vermeleri gerekecektir. Bununla birlikte, Yeni Nesil ÖKC'lerden düzenlenen günlük kapanış (Z) raporları ÖKC TSM Merkezleri 4 tarafından GİB'e ayrıca bildirilecektir.

IV. TÜM SATIŞLARINDA E-FATURA VE/VEYA E-ARŞİV FATURA DÜZENLEYEN MÜKELLEFLERİN ÖKC KULLANIM MUAFİYETİ

Yeni Nesil ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerden; **2016 yılı;**

- Satış veya gayrisafi iş hasılatı 10 milyon TL'yi,
- Bilanço aktif toplamı 10 milyon TL' yi,
- Bilanço öz sermaye veya öz kaynak toplamı 1 milyon TL' yi

aşması koşullarından en az ikisini sağlayan ve 20'den fazla ödeme kaydedici cihaza veya fatura v.b. belgeleri düzenlemede kullanılan bilgisayar sistemine sahip olan mükelleflerin, e-fatura, e-arşiv fatura ve e-defter uygulamalarına dahil olmaları ve perakende mal satışları ve hizmet ifaları dahil tüm satışlarında elektronik ortamda e-fatura ve/veya e-arşiv faturası düzenlemeyi tercih ettiğini bağlı olduğu vergi dairesine tevsik edici belgelerle birlikte yazılı olarak bildirmeleri halinde, perakende mal satışları ile hizmet ifalarının belgelendirilmesinde ÖKC kullanma mecburiyeti, bildirimin vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarihten itibaren bulunmayacaktır.

Ancak bu imkândan yararlanılabilmesi için (397 sıra no.lu VUK Genel Tebliğinde belirtilen e-Fatura Portalı aracılığıyla e-arşiv faturası düzenlenmesi hali hariç) düzenlenen e-arşiv faturaların bir örneğinin belgenin oluşturulmasını müteakiben, gizliliği, bütünlüğü ve değişmezliği garanti edilerek ve GİB'in erişimine ve sorgulamasına açık olacak şekilde GİB'den e-fatura saklama hizmeti verme izni bulunan kurumlarda muhafaza edilmesi gerekmektedir. Bu muafiyet söz konusu koşulları sağlayan mükelleflerce sonradan açılacak şube işyerleri için de geçerli olacaktır.

Yukarıda açıklandığı şekilde tüm satışlarında e-fatura ve/veya e-arşiv fatura düzenlemekle birlikte işletmelerinde Yeni Nesil ÖKC kullanmaya başlamış olan mükellefler, söz konusu Yeni Nesil ÖKC'lerini e-fatura veya e-arşiv faturalarına ait tahsilat ve ÖKC bilgi fişlerinin düzenlenmesi işlemlerinde kullanmaya devam edebileceklerdir.

V. YENİ İŞE BAŞLAYACAK VEYA ŞUBE İŞYERİ AÇACAK MÜKELLEFLERİN YENİ NESİL ÖKC KULLANIM DURUMU

Bir önceki bölümde açıklanan muafiyet koşullarını sağlayamayan mükelleflerden, 30.09.2017 tarihinden itibaren işe yeni başlayacak olanlar ile şube şeklinde işyeri açanların, işe başlama veya şube şeklinde işyerinin **açıldığı tarihten itibaren 30 gün** (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde, Yeni Nesil ÖKC alarak kullanmaya başlamaları gerekmektedir.

VI. SEYYAR EFT-POS CİHAZLARI YERİNE EFT-POS ÖZELLİKLİ YENİ NESİL ÖKC KULLANIM ESASI

Yeni Nesil ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamına giren ve faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı yerine EFT-POS özellikli Yeni Nesil ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerin, mevcut seyyar EFT-POS cihazlarını EFT-POS özellikli Yeni Nesil ÖKC'ler ile değiştirmeleri zorunlu olup, banka vb. kuruluşlar tarafından da anılan mükelleflere seyyar EFT-POS cihazlarının verilmemesi gerekmektedir.

VII. ESKİ NESİL ÖKC'LERİN ÜRETİM, MÜHÜRLEME VE SATIŞ İŞLEMLERİ

30.09.2017 tarihinden itibaren, ÖKC firmaları tarafından eski nesil ÖKC'lerin (akaryakıt pompalarına bağlanan ÖKC'ler hariç) üretim, mühürleme ve satış işlemleri gerçekleştirilmeyecektir.

VIII.ÖKC'LERDEN DÜZENLENEBİLECEK DİĞER BELGELER

Yeni Nesil ÖKC'ler teknik ve fonksiyonel özellikleri itibariyle bilgisayar tabanlı, internet yoluyla güvenli iletişim kurabilen ve bünyesindeki mali bilgileri GİB'e elektronik ortamda iletebilen akıllı cihazlar olması, perakende mal ve hizmet satışlarına ait diğer yazılım sistemleri ile entegre çalışması gerekliliği ve aynı işlem için hem diğer sistemlerden hem de Yeni Nesil ÖKC'lerden belge düzenlemek zorunda kalınması nedeniyle, bu cihazlardan ÖKC fişi dışında kalan ve VUK kapsamına giren fatura, gider pusulası, giriş ve yolcu taşıma biletleri, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu belgelerinin de düzenlenebilmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Bu nedenle,

- ◆ Bu belgelerde yer alması gereken zorunlu bilgileri ihtiva etmesi,
- ◆ Düzenlenen belgelerin bir örneklerinin ÖKC'nin ilgili elektronik hafıza birimlerinde belge türleri itibariyle ayrımı yapılabilecek şekilde muhafaza edilmesi ve
- ◆ ÖKC mali raporlarında bu belgelere ilişkin mali bilgilerin de ayrıca gösterilmesi

şartıyla, 01.07.2018 tarihinden itibaren bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'ler ve Yeni Nesil ÖKC'lerden de düzenlenebilmesi yönünde düzenleme yapmıştır.

Belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi zorunluluğunun getirildiği durumlarda (e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-Bilet, e-İrsaliye, e-Serbest Meslek Makbuzu, e-Müstahsil Makbuzu v.b.) ilgili belgelerin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemelerde belirtilen format, standart, yöntem ve teknik özelliklerde düzenlenecektir. GİB'e iletilme ve/veya raporlanmasına ve muhafaza edilmesine ayrıca devam edilecektir.

Bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'ler ve Yeni Nesil ÖKC'ler bu belgelerin oluşturulması, muhatabına elektronik ortamda iletilmesi ve gerekmesi durumunda kâğıt çıktılarının muhatabına verilmesinin sağlanmasında kullanılabilecektir. Bu durumda da söz konusu elektronik belgelere ilişkin mali bilgilerin, ÖKC mali raporlarında bilgi fişleri yoluyla ayrıca elektronik ortamda kaydedilebilecektir.

Saygılarımızla,

